

2ο Μικρό μου
ΛΕΞΙΚΟ

4

Αθήνα 2003

ISBN: 960-8313-32-5

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΘΕΜΑΤΙ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΘΕΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
2^ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

Το Μικρό μου Λεξικό 4
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟ ΛΕΞΙΚΟ

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
Αθήνα 2003

2ο Μικρό μου ΛΕΞΙΚΟ

4

ΕΠΕΑΕΚ - Γ' ΚΠΣ

Άξονας 1

Μέτρο 1. 1

Ενέργεια 1. 1.1. Προγράμματα ένταξης των παιδιών με πολιτισμικές και γλωσσικές ιδιαιτερότητες στο εκπαιδευτικό σύστημα

Πρόγραμμα: «Εκπαίδευση Παλινοστούτων και Άλλοδαπών Μαθητών»

Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκή Ένωση - ΕΚΤ

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων

Φορέας παρακολούθησης:

ΥΠΕΠΘ Ειδική Γραμματεία Π.Ο.Δ.Ε.

Ειδική Γραμματέας: Στ. Πρίσβολου

Διεύθυνση Γ' ΚΠΣ

Φορέας υλοποίησης:

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Επιτροπή Ερευνών

Τμήμα Φ.Π.Ψ.

Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής

Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου

Δίπλα 15784

Τηλ.: 210-7277522

E-mail: info@keda.gr

Website: <http://www.keda.gr>

Επιστημονικός υπεύθυνος: Θεόδωρος Παπακωνσταντίνου

Γλωσσική και φιλολογική επιμέλεια: Τζένη Πανταζή

Εποπεία διδακτικού υλικού: Αφροδίτη Βάσσου

Ομάδα συγγραφής: Αφροδίτη Βάσσου

Εύη Γεωργιάδου

Χρυσανγή Γλένη

Ρίτα Κανελλοπούλου

Τέρψη Ρηγοπούλου

Εικονογράφηση: Λιάνα Μερτζάνη

Εκτύπωση - Βιβλιοδεσία: ΒΙΒΛΙΟΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΕΠΕΕ

Λίγα λόγια

Το Μικρό μου Λεξικό 4 περιέχει:

- Εικονογραφημένες θεματικές ενότητες με το αντίστοιχο λεξιλόγιο.

Το Μικρό μου Λεξικό 4 μπορεί να χρησιμοποιηθεί για:

- Ανάπτυξη του λεξιλογίου των επιμέρους θεματικών εννοιών.
- Ανάπτυξη του επικοινωνιακού λόγου μέσα από τις οπτικοποιημένες πληροφορίες.
- Εξάσκηση στην προφορική περιγραφή προσώπων, χώρων και αντικειμένων.
- Αφόρμηση για τη γραφή μικρών περιγραφικών κειμένων.
- Απόκτηση γνώσεων από άλλα γνωστικά πεδία (διαθεματικότητα).
- Ενίσχυση της διαπολιτισμικής επικοινωνίας.

οι άνθρωποι

μεταφορικά μέσα

πάνε παντού!!

άλλοτε και τώρα...

ΟΥΡΑΝΟΣ

το ανεμόπτερο

το αερόστατο

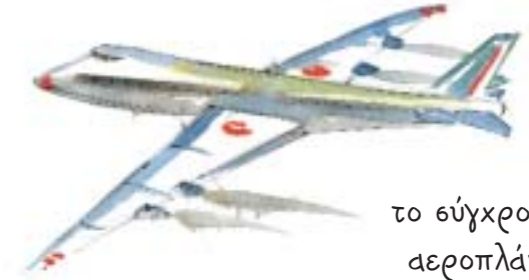

το μονοκινητήριο

ο Δαίδαλος και ο Ίκαρος

ΑΕΡΑΣ

το εύχρονο
αεροπλάνο

το διαστημικό
λεωφορείο

το διαστημόπλοιο

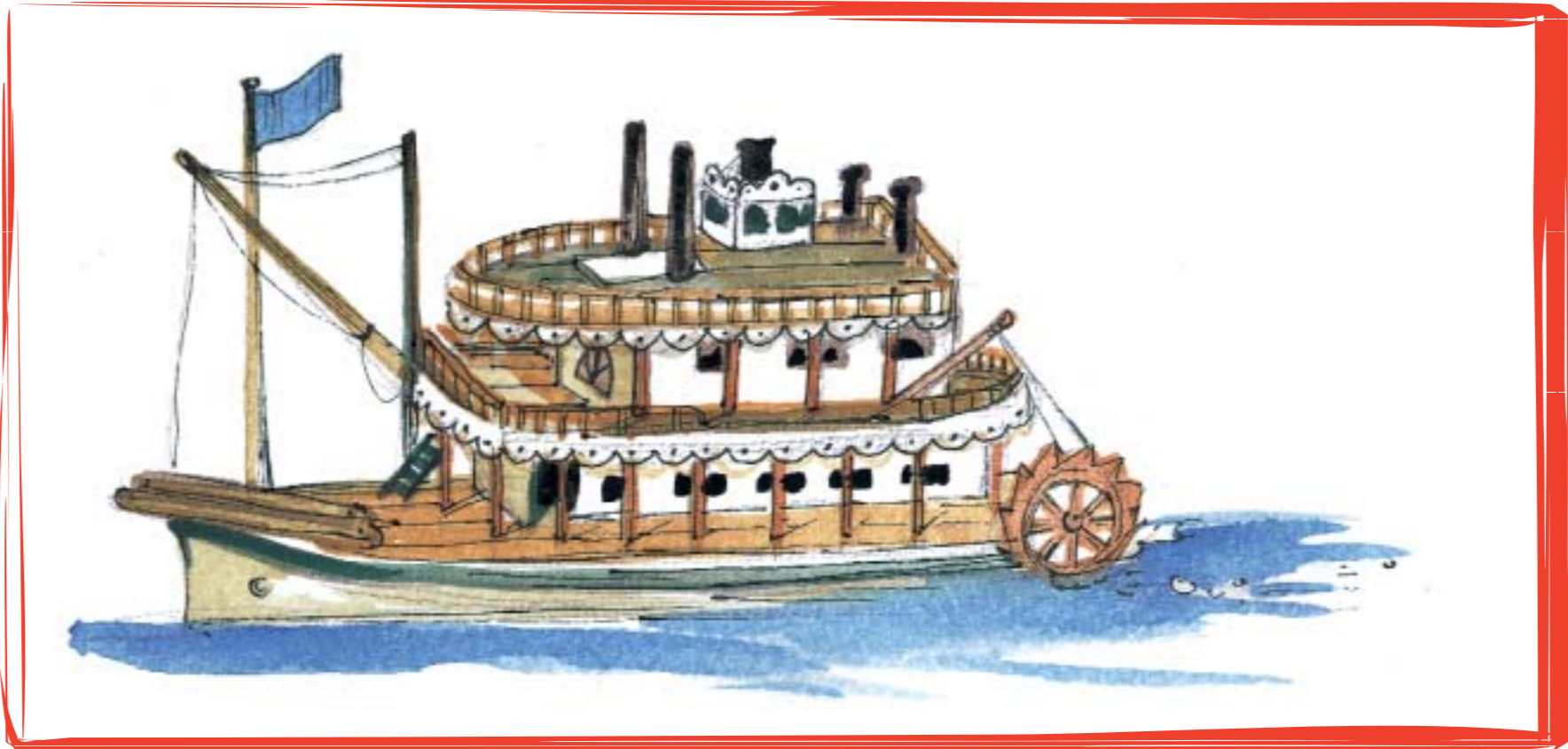
ΘΑΛΑΣΣΑ

το ταχύπλοο

το φουσκωτό

το ποταμόπλοιο

το ιστιοπλόο

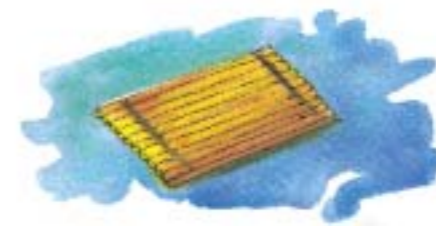
το κινέζικο πλοiάριο

η βάρκα

η πιρόγα

η εχεδιά

το ιστιοφόρο

το κρουαζιερόπλοιο

το πλοίο

το κανό

το φέριμποτ

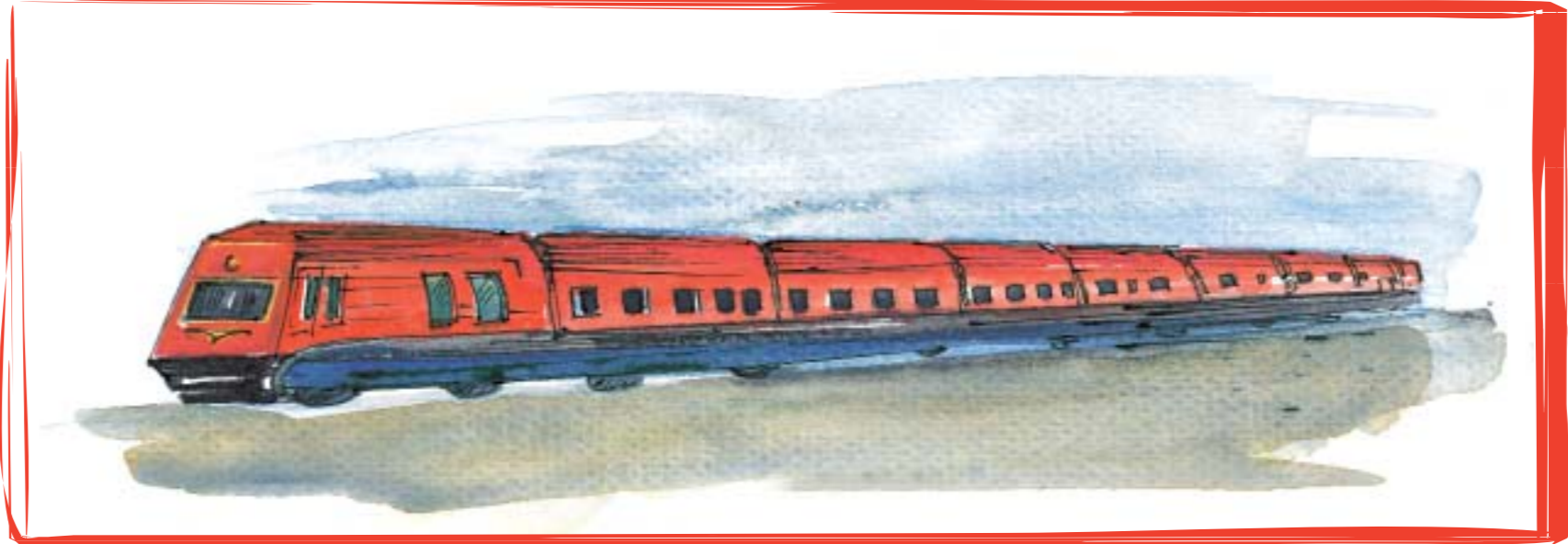

το υπερωκεάνειο

ΣΤΕΡΙΑ

το τρόλει

το ηλεκτρικό τρένο

το πούλμαν

το λεωφορείο

ο ελέφαντας

η καμήλα

η άμαξα

το τραμ

το έλκυδρο

το αγροτικό

η μοτοσικλέτα

το τρένο (ατμού)

το φορτηγό

το τρίκυκλο

το ποδήλατο

το αυτοκίνητο

το κάρο

το ταξί

Μετακινούμαι με τρένο

/ Αμαξοστοιχία

η κουκέτα

το εστιατόριο
η καφετέρια

το εισιτήριο

ο/η ελεγκτής

η αποβάθρα

ο πίνακας
ανακοινώσεων

η προστατευτική μπάρα

οι σιδηροδρομικές γραμμές
οι ράγες

η αίθουσα
αναμονής

ο/η σταθμάρχης

το καρότσι

οι αποσκευές

ο/η μηχανοδηγός

οι επιβάτες

η μηχανή

αποβιβάζομαι
από το τρένο

επιβιβάζομαι
στο τρένο

τα βαγόνια

Μετακινούμαι με λεωφορείο

ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΗ
ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

το πούλμαν

η αίθουσα
αναμονής

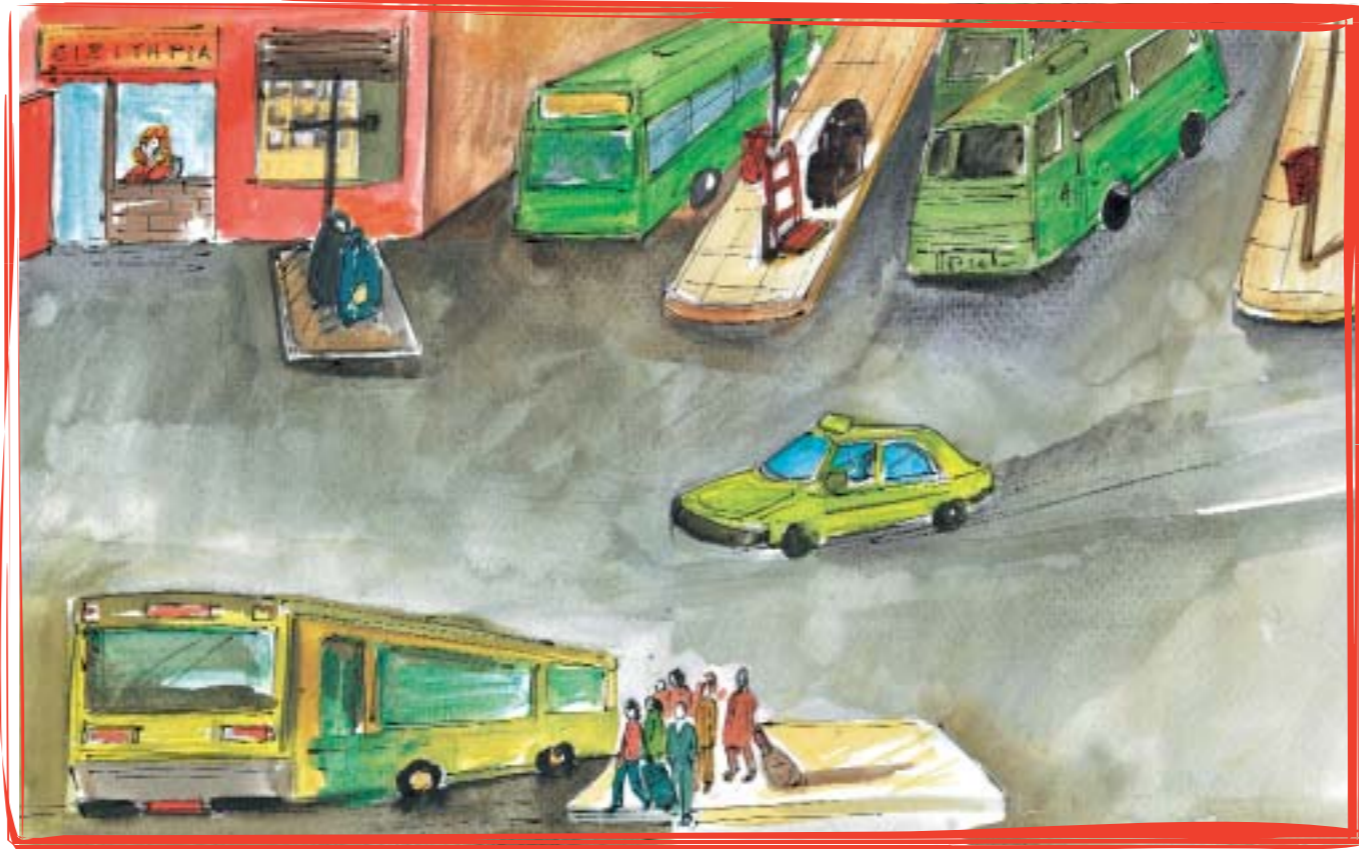
οι αποσκευές

ο/η ελεγκτής

ο/η οδηγός

Ο σταθμός των λεωφορείων

το παράθυρο
κινδύνου
η χειρολαβή
η δέση
ο διάδρομος
οι επιβάτες

το εκδοτήριο
εισιτηρίων

ΑΣΤΙΚΗ
ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

τα εύματα ρεύματος

το αστικό λεωφορείο

το τρόλει

η αφετηρία
η διαδρομή
το δρομολόγιο
το τέρμα

ακυρώνω
το εισιτήριο

το εισιτήριο

ΜΕΤΑΚΙΝΟΥΜΑΙ ΜΕ ΠΛΟΙΟ

το πλοίο

το φινιστρίνι

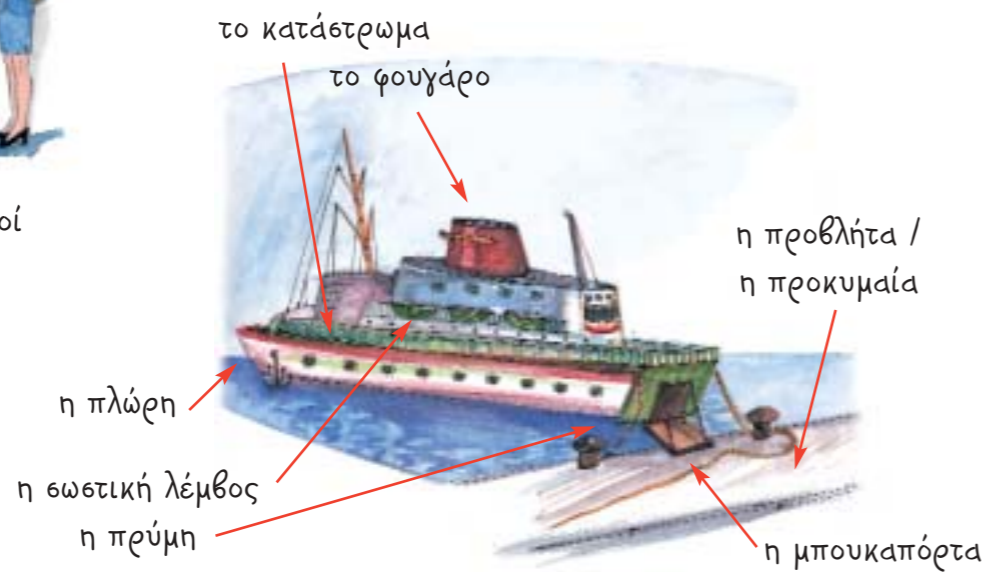
η καμπίνα

ο/η πλοίαρχος

οι αξιωματικοί του πλοίου

το κατάστρωμα

το φουγάρο

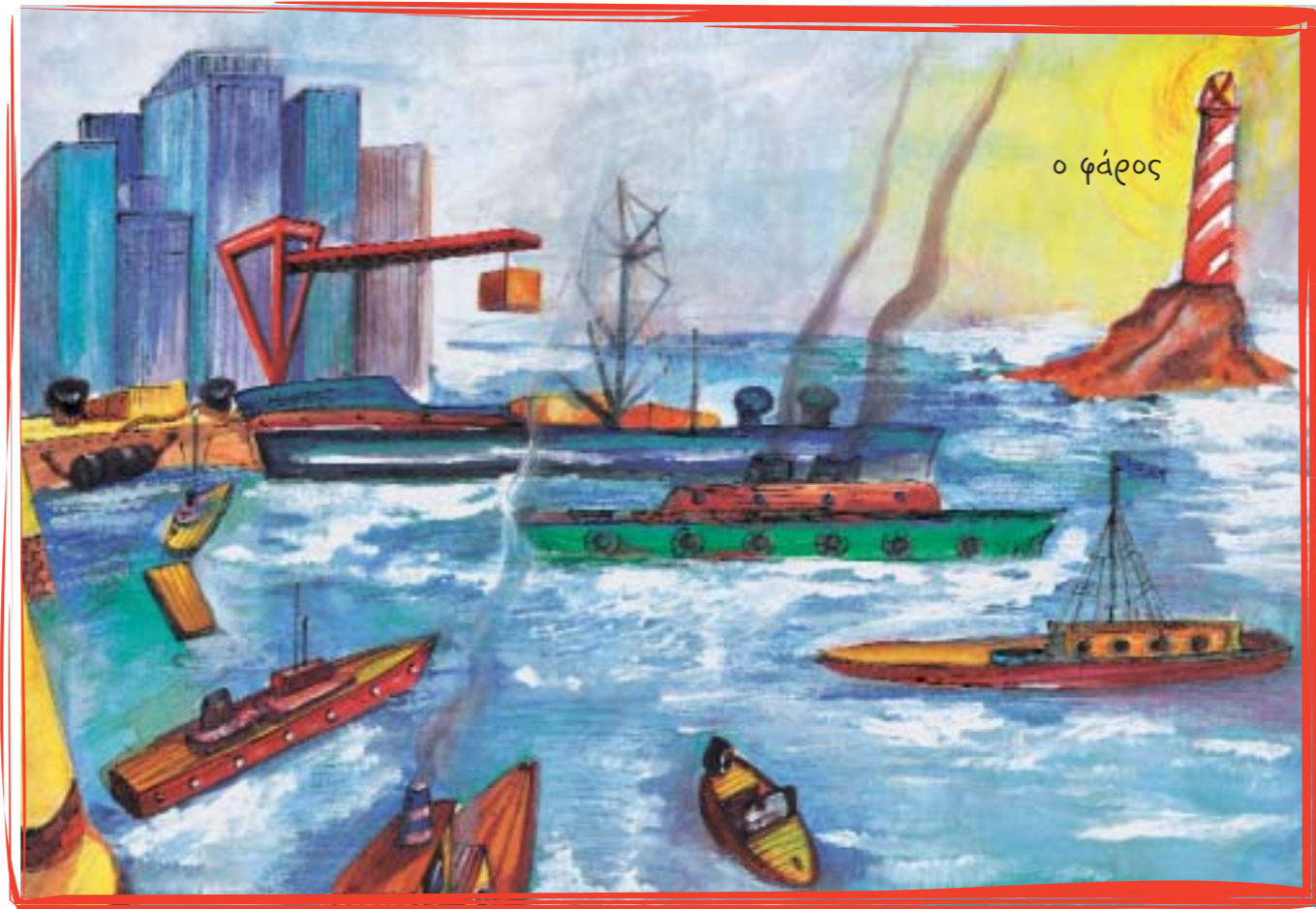
η προβλήτα / η προκυμαία

η πλώρη

η εσωτική λέμβος

η πρύμη

η μπουκαπόρτα

ο φάρος

Το λιμάνι

το βαλόνι

το τιμόνι

τα εκδοτήρια

οι λιμενοφύλακες

το εσώβιο

η άγκυρα

προανατολίζομαι

τα σημεία του οριζοντα

η προπέλα

η πυξίδα

η καντίνα

Μετακινούμαι με αεροπλάνο

η παράδοση των αποσκευών

ο πίνακας ανακοινώσεων

η παραλαβή των αποσκευών

ο έλεγχος εισιτηρίων
ο έλεγχος διαβατηρίων

Το αεροδρόμιο

ο έλεγχος αποσκευών - επιβατών

το διαβατήριο

η φεούνα

ο πύργος ελέγχου

η προγείωση (η άφιξη)

ο αεροδιάδρομος

η αίθουσα αναμονής

οι επιβάτες / οι ταξιδιώτες

το ελικόπτερο

το πιλοτήριο

η καμπίνα

τα φτερά

η ζώνη ασφαλείας

το εισιτήριο

ο/η πιλότος

ο/η αεροσυνοδός

ο έλικας

η ουρά

η απογείωση (η αναχώρηση)

Μιλάω με χρώματα

ο άσπρος κύκνος
η άσπρη βάρκα
το άσπρο νούφαρο

ο μαύρος γάτος
η μαύρη αράχνη
το μαύρο άλογο

ο μωβ καναπές
η μωβ κουρτίνα
το μωβ χαλί

ο γκριζος καπνός
η γκριζα στάχτη
το γκριζο σύννεφο

ο γαλάζιος ουρανός
η γαλάζια λίμνη
το γαλάζιο πουλί

ο μπλε μαρκαδόρος
η μπλε κασετίνα
το μπλε τετράδιο

ο πορτοκαλής εκούφος
η πορτοκαλιά ζακέτα
το πορτοκαλί παντελόνι

ο κίτρινος φάκελος
η κίτρινη εελίδα
το κίτρινο γραματοκιβώτιο

ο ροζ φιόγκος
η ροζ κλωστή
το ροζ μπαλόνι

ο καφετής αρκούδος
η καφετιά αλεπού
το καφετί ελάφι

ο πράεινος δάμνος
η πράεινη κάμπια
το πράεινο φύλλο

ο κόκκινος καρταετός
η κόκκινη παπαρούνα
το κόκκινο τριαντάφυλλο

Πού είναι η κίτρινη κάλτσα μου;

τα εώρουκα

τα γάντια

οι κάλτσες

το μπουφάν

οι πιτζάμες

το σακάκι

το παντελόνι

τα παπούτσια

το κασκόλ

η ζώνη

οι μπότες

ο εκούφος

το αδιάβροχο

το καπέλο

η φούστα

το παλτό

το φόρεμα /
το ρουετάνι

η μπλούζα

το γιλέκο

το πουλόβερ

το πουκάμινο

η γραβάτα

Η Γη και

ο χρόνος

Στον Βόρειο και Νότιο Πόλο έχουμε έξι μήνες μέρα και έξι μήνες νύχτα.

Η ΓΗ ΓΥΡΙΖΕΙ ΓΥΡΩ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΗΛΙΟ

Ο Ισημερινός είναι μια νοητή γραμμή και χωρίζει τη Γη σε δύο ημισφαίρια: το βόρειο και το νότιο.

Η περιφορά της Γης γύρω από τον Ήλιο ολοκληρώνεται σε ένα χρόνο,

δηλαδή σε 365 μέρες, 5 ώρες και 46 δευτερόλεπτα.

Η Γη περιστρέφεται γύρω από τον εαυτό της. Για να ολοκληρώσει μια τέτοια περιστροφή, χρειάζεται είκοσι τέσσερις ώρες, δηλαδή μία μέρα.

Όταν η Γη περιστρέφεται γύρω από τον εαυτό της, η μια πλευρά της φωτίζεται από τον ήλιο και είναι μέρα, ενώ η άλλη πλευρά της μένει σκοτεινή και είναι νύχτα.

ΟΙ ΕΠΟΧΕΣ

Στα διάφορα σημεία της γης παρατηρούνται τα ίδια καιρικά φαινόμενα για κάποια χρονική περίοδο. Αυτή η χρονική περίοδος ονομάζεται εποχή. Όλες οι χώρες δεν έχουν τον ίδιο αριθμό εποχών.

Στην εύκρατη περιοχή δεν κάνει ούτε πολύ κρύο ούτε πολλή ζέση. Μέσα σε ένα χρόνο παρουσιάζονται διαδοχικά τέσσερις εποχές: άνοιξη, καλοκαίρι, φθινόπωρο, χειμώνας.

Το φθινόπωρο στο βόρειο ημισφαίριο τα ζώα ετοιμάζονται για τον χειμώνα.

Την άνοιξη στο νότιο ημισφαίριο τα πουλιά ετοιμάζουν τις φωλιές τους.

Το καλοκαίρι στο Μεξικό, ο ήλιος καίει το μεσημέρι. Οι άνθρωποι απολαμβάνουν τη βιέτα τους.

Τον χειμώνα στην Αργεντινή, ο παμπέρο, ο ψυχρός άνεμος που φυσάει από την Παταγονία, βαρώνει με καταιγίδα την περιοχή.

Οι χώρες κοντά στον Ισημερινό έχουν δύο εποχές. Η μια εποχή είναι πολύ υγρή και η άλλη πολύ ξηρή.

ΟΙ ΕΠΟΧΕΣ

Οι εποχές οφείλονται στην κλίση που έχει η Γη, καθώς περιφέρεται γύρω από τον Ήλιο.

Την άνοιξη, στο βόρειο ημισφαίριο, ο ήλιος ανατέλλει νωρίς και τα λουλούδια ανδίζουν.

Το φθινόπωρο, στο νότιο ημισφαίριο, οι μέρες μικραίνουν και τα φύλλα των δέντρων κιτρινίζουν και πέφτουν.

Στον βόρειο και στον Νότιο Πόλο, υπάρχουν δύο εποχές: το καλοκαίρι και ο χειμώνας. Το καλοκαίρι ο ήλιος δε δύει και είναι συνεχώς μέρα. Τον χειμώνα αντίθετα, είναι συνεχώς νύχτα.

Τον χειμώνα, στην Πολωνία κάνει πολύ κρύο. Συχνά χιονίζει και τα παιδιά παίζουν με το χιόνι.

Το καλοκαίρι στην Αυστραλία κάνει πολλή ζέση. Τα παιδιά απολαμβάνουν το κολύμπι στη θάλασσα.

ο καιρός

το ουράνιο τόξο

η ομίχλη
έχει ομίχλη

η βροχή
βρέχει

η αστραπή
αστράφτει

το καλάζι

η ψικάλα
ψικαλίζει

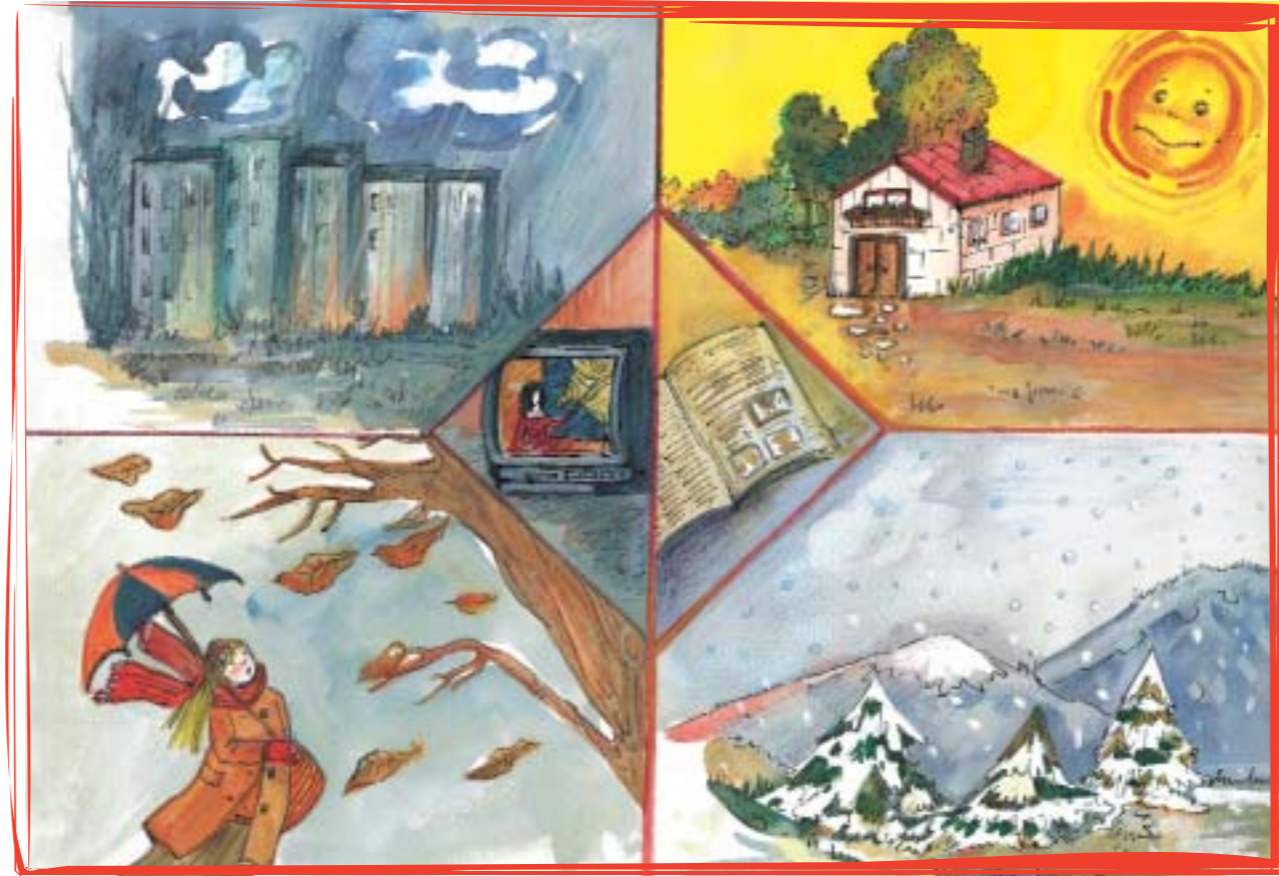
η λιακάδα
έχει λιακάδα

η καταγίδα

το χιόνι / οι νιφάδες
χιονίζει

ο άνεμος /
ο αέρας
έχει αέρα
φυσάει

το θερμόμετρο

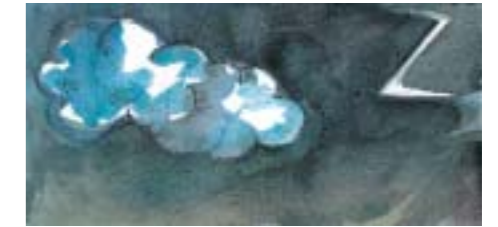
η ζέστη
κάνει ζέστη
ζεσταίνομαι

το κρύο
κάνει κρύο
κρυώνω

ο καύσωνας

ο κεραυνός

η παγωνιά
κάνει παγωνιά

Εθνική
Μετεωρολογική
Υπηρεσία

ΟΙ ΜΗΝΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Η 1η Ιανουαρίου στο διεθνές ημερολόγιο είναι η 1η μέρα του έτους

21 Φεβρουαρίου Παγκόσμια ημέρα της Μητρικής Γλώσσας

21 Μαρτίου Παγκόσμια ημέρα κατά του Ρατσισμού

2 Απριλίου Παγκόσμια ημέρα Παιδικού Βιβλίου

15 Μαΐου Παγκόσμια ημέρα της Οικογένειας

5 Ιουνίου Παγκόσμια ημέρα Περιβάλλοντος

1 Οκτωβρίου Παγκόσμια ημέρα Ηλικιωμένων

11 Ιουλίου Παγκόσμια ημέρα των Λαών

21 Σεπτεμβρίου Παγκόσμια ημέρα Ειρήνης

12 Αυγούστου Παγκόσμια ημέρα Νεότητας

10 Δεκεμβρίου Παγκόσμια ημέρα Ανδρωπίνων Δικαιωμάτων

20 Δεκεμβρίου Παγκόσμια ημέρα Παιδιού

Η ώρα

Είναι εφτά το πρωί. Στις εφτά ακριβώς ξυπνάω.

Εφτά και τέταρτο. Ο μπαμπάς πλένεται στο μπάνιο.

Στις εφτά και μισή η μαμά φεύγει για τη δουλειά.

Δώδεκα το μεσημέρι. Είμαι ακόμα στο σχολείο.

Είναι οχτώ και πέντε το πρωί. Εγώ και ο αδερφός μου πηγαίνουμε στο σχολείο.

Συνήδως, στις οχτώ παρά τέταρτο, ο μπαμπάς, ο αδερφός μου και εγώ τρώμε πρωινό.

15:30 τα λεπτά

0 2 τα δευτερόλεπτα

Η ώρα

Τρεις και μισή το απόγευμα. Είναι ώρα για κολύμπι.

Είναι πέντε παρά τέταρτο το απόγευμα. Παίζω με τους φίλους μου στο πάρκο.

Κατά τις έξι το απόγευμα μελετώ τα μαθήματά μου.

Είναι οχτώ παρά είκοσι το βράδυ. Ο αδερφός μου παίζει ένα επιτραπέζιο παιχνίδι με τη μαμά κι εγώ συζητώ με τον μπαμπά.

Είναι εννιά και τέταρτο το βράδυ και διαβάζω ένα λογοτεχνικό βιβλίο.

Είναι δώδεκα. Κοιμάμαι και ονειρεύομαι.

Συνήθως, με παίρνει ο ύπνος πριν από τις έντεκα.

Δέκα και είκοσι. Αυτή την ώρα ξαπλώνω.

1. Ερευνώ και μαθαίνω την ιστορία του Δαίδαλου και του Ίκαρου.

2. Επιλέγω ένα μεταφορικό μέσο και περιγράφω ένα φανταστικό ταξίδι.

3. Φτιάχνω το δικό μου μετεωρολογικό δελτίο και το παρουσιάζω στην τάξη.

4. Εντοπίζω τα διάφορα χρώματα στο φυσικό περιβάλλον και τα γράφω.

5. Φτιάχνω το δικό μου ημερολόγιο με εικόνες ή υλικά από τη φύση (ξερά φύλλα, καρπούς, ...).

